

OSNOVNA ŠOLA KOŠANA
DOLNJA KOŠANA 61
6256 KOŠANA

VZGOJNI NAČRT

oktober, 2017

UVOD V VZGOJNI KONCEPT

Ob pripravi vzgojnega koncepta ne moremo mimo treh pomembnih dokumentov, ki vsak posebej naddoločajo vzgojni načrt posamezne šole. To so **človekove pravice**: vrednote, svoboščine, enakost vseh kot nosilcev pravic in dolžnosti ter sobivanja.

Resolucija o evropski dimenziji vzgoje in izobraževanja, 1989, jasno določa **konsenzualne vrednote**: demokracija, človeško dostojanstvo, svoboda, spoštovanje človekovih pravic, strpnost, enakost, spoštovanje zakona, družbena pravičnost, solidarnost, odgovornost, lojalnost, sodelovanje, participacija ter duhovni, moralni, kulturni, mentalni in fizični razvoj. In nenazadnje so pri oblikovanju vzgojnega načrta vodili **cilji vzgoje**: avtonomna, kritična in odgovorna osebnost.

ZAKONODAJNA IZHODIŠČA

Vzgojni načrt je oblikovan na podlagi 60. d člena Zakona o osnovni šoli (Ur. List RS, števil. 102/2007), učnih načrtov za posamezne predmete in priporočil Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport. Tam je zapisano:

- Vzgojne dejavnosti so proaktivne in preventivne dejavnosti, svetovanje, usmerjanje ter druge dejavnosti (pohvale, priznanja, nagrade, vrste vzgojnih ukrepov in podobno), s katerimi šola razvija varno in spodbudno okolje za doseganje ciljev iz 2. člena tega zakona.
- Proaktivne in preventivne vzgojne dejavnosti šole izhajajo iz njenega poslanstva, vizije ciljev osnovne šole, vrednot, ki jim bo šola v določenem časovnem obdobju namenjala posebno pozornost, in potreb okolja.
- Šole so pri načrtovanju in izvajanju vzgojnih dejavnosti ter pri svetovanju in usmerjanju povsem strokovno anonimne.

Vzgojni načrt Osnovne šole Košana je nastal na osnovi členov 60. d, 60. e in 31. e Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o osnovnih šolah (Ur. l. RS, št. 1002/2007) in je sestavni del Letnega delovnega načrta Osnovne šole Košana.

Pomen vzgojnega načrta

- spodbuja delovanje šole na ravni odnosov in vzpostavlja pozitivno klimo med vsemi vključenimi;
- je dogovor o enotnem vzgojnem delovanju vseh udeležencev v procesu vzgoje;
- je dogovor za premišljeno, organizirano ciljno naravnano delovanje šole in vsakega zaposlenega v njej;
- avtonomno kreiranje »pravil igre« glede na delo in življenje šole ter sodelovanje z okoljem;
- enotno delovanje in enoten pogled na ključne vzgojne ukrepe;
- vnaprejšnji dogovor med zaposlenimi, starši in učenci.

VSEBINA

Vsebina vzgojnega načrta:

1. NAČINI DOSEGANJA IN URESNIČEVANJA CILJEV IN VREDNOT z:

- upoštevanjem potreb in interesov učencev;
- upoštevanjem posebnosti širšega okolja.

2. VZGOJNE DEJAVNOSTI in DELOVANJE:

- proaktivne in preventivne dejavnosti;
- svetovanje in usmerjanje;
- povračilo škode – restitucija.

3. OBLIKE VZAJEMNEGA SODELOVANJA ŠOLE S STARŠI

- njihovo vključevanje v uresničevanje vzgojnega načrta.

4. POHVALE, PRIZNANJA, NAGRADE

5. VZGOJNI UKREPI:

- omejitev nekaterih pravic učencu;
- povečan nadzor nad učencem v času, ko je v šoli, a ne pri pouku;
- zadržanje na pogovoru po pouku v zvezi z reševanjem problemov v soglasju staršev;
- organiziranje nadomestnega vzgojno-izobraževalnega procesa v šoli;
- opravljanje neopracovanih obveznosti izven pouka;
- redni, vsakodnevni in vnaprej določeni stiki s strokovnim delavcem;
- pogovor z učencem v izvenšolskem času;
- tedenski ali vsakodnevni pogovori s starši;
- prepoved približevanja določenemu učencu;
- začasen odvzem naprav ali predmetov;
- odstranitev učenca od pouka;
- v primeru namernega povzročanja škode, se učencu dodeli poravnava povzročene škode;
- namerno povzročena škoda se poravnava:
  1. osebni nakup uničenega rekvizita;
  2. poravnava ob mesečni izpostavi položnice;
  3. doprinos z dodatnim delom, ki je v skladu s HASAP-om.

6. VZGOJNI OPOMINI

1. DOSEGANJA CILJEV IN VREDNOT

Doseganje ciljev

Za doseganje in uresničevanje ciljev osnovnošolskega izobraževanja bomo v šoli:

- zagotavljali kvalitetno vzgojno-izobraževalno delo in pogoje za delo, ki bodo omogočali osebni razvoj učencev v skladu z njihovimi sposobnostmi in interesi, vključno z razvojem njihove pozitivne samopodobe za nadaljnjo izobraževalno in poklicno pot s poudarkom na usposobljenosti za vseživljenjsko učenje;
- z različnimi aktivnostmi, predavanji, ogledi in obiski spodbujali skladni telesni, spoznavni, čustveni, moralni, duhovni in socialni razvoja posameznika z upoštevanjem razvojnih zakonitosti;
- organizirali različna srečanja, kjer bodo učenci s sodelovanjem razvijali medsebojno strpnost, spoštovanje, sprejemanje drugačnosti za spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin;
- ob državnih in kulturnih praznikih organizirali proslave, prireditve in kulturne dejavnosti, s katerimi bodo razvijali zavest o državni pripadnosti in narodni identiteti, vedenje o zgodovini Slovencev, njihovi kulturni in naravni dediščini ter spodbujali državljsko odgovornost;
- s projekti, tekmovanji in sodelovanji bomo razvijali pri učencih pismenost v slovenskem jeziku kot tudi sporazumevanje v tujih jezikih ter razgledanost na besedilnem, naravoslovnotehničnem, matematičnem, informacijskem, družboslovnem in umetnostnem področju;
- organizirali vzgojno-izobraževalno delo na način, ki bo upošteval celovit in vsestranski razvoj učenca in obenem spoštoval otrokovo individualnost in podpiral ustvarjalnost;
- vzpostavili bomo čim večjo skladnost vzgojnih dejavnikov šolske in družinske vzgoje;
- zagotovili varno in spodbudno šolsko okolje, v katerem se bodo učenci počutili sprejete in varne ter bodo dosegali čim boljše dosežke v skladu s svojimi zmožnostmi;
- spodbujali vključenost posameznika v skupino, obvladovanje ustreznih veščin komunikacije in sodelovanja, da posameznik lahko dela v skupini in prispeva k njeni in lastni osebni rasti;
- izvajali vzgojne dejavnosti, primerne razvojni stopnji;
- razvijali sodelovalni odnos: delavci šole–starši–učenci;
- ozaveščali učence o tuji lastnini in nenamernih poškodbah tuje in osebne lastnine (torbe, puščice, pisala, knjige ...).

Doseganja in uresničevanja vrednot

Razvijali bomo:

- **univerzalne vrednote:** enakopravnost, pravičnost, človeško dostojanstvo, nediskriminacijo, odgovornost, medsebojno odvisnost, solidarnost, učenje človekovih pravic, skrb za okolje, skrb za lastnino;
- **nacionalne vrednote:** negovanje maternega jezika, biti odgovoren državljan, poznavanje slovenske kulture in zgodovine, spoštovanje kulturne dediščine;
- **šolske vrednote:** učiti se, da bi znali živeti v skupnosti in eden z drugim izpostavljali humani razvoj, sprejemanje povezanosti in soodvisnosti, sodelovanje, preseganje individualizma, egoizma, narcizma, zaprtosti v osebne, družinske in narodne meje, zorenje v skupnosti in za skupnost, spoznavanje samega sebe in širjenje svojih zmožnosti, ustvarjalnosti, svobode in identitete, sprejemanje sebe in skrb zase tako, da bi živeli v ravnotežju, vedrini, miru in bi uspešno reševali svoje probleme;
- **lokalne vrednote:** ohranjanje naravne in kulturne dediščine.

Na naši šoli so že prepoznavne naslednje vrednote:

- odgovornost,
- medsebojna pomoč in
- medsebojno sodelovanje.

Pravice učenca so:

- da obiskuje pouk in druge vzgojno-izobraževalne dejavnosti;
- da pridobiva znanje, spretnosti in navade za vseživljenjsko učenje;
- da mu je v šoli zagotovljeno varno okolje;
- da mu šola zagotavlja enakopravno obravnavanje ne glede na spol, raso, etnično pripadnost, veroizpoved, socialni status družine in druge okoliščine ter
- da učitelji in drugi delavci šole spoštujejo njegovo osebnost in individualnost ter njegovo človeško dostojanstvo in pravico do zasebnosti.

Dolžnosti učenca so:

- da spoštuje pravice drugih učencev in delavcev šole in ima spoštljiv in strpen odnos do individualnosti, etične pripadnosti, veroizpovedi, rase in spola,
- da redno in točno obiskuje pouk in druge vzgojno-izobraževalne dejavnosti,
- da izpolnjuje svoje učne in druge šolske obveznosti,
- da učencev in delavcev šole ne ovira in moti pri delu,
- da v šoli in izven šole skrbi za lastno zdravje in varnost in ne ogroža varnosti in zdravja drugih,
- da spoštuje pravila hišnega reda in pravila šolskega reda,
- da varuje šolsko imovino in odgovorno ravna z njo ter lastnino učencev in delavcev šole ter tega ne poškoduje namerno,
- da se spoštljivo vede do drugih,
- da sodeluje pri dogovorjenih oblikah dežurstva učencev.

2. VZGOJNE DEJAVNOSTI in DELOVANJE

1. PROAKTIVNE IN PREVENTIVNE DEJAVNOSTI

Za varno in spodbudno okolje in za doseganje ciljev bomo v šoli uvajali proaktivne in preventivne vzgojne dejavnosti, s katerimi bo šola razvijala varno in spodbudno okolje za doseganje ciljev iz 2. člena Zakona o osnovni šoli in potrebe po:

- **varnosti** in odsotnosti strahu.
- **sprejetosti, pripadnosti in vključenosti.**
- individualnosti, **uspešnosti** in potrjevanju.
- **svobodi, izbiri, ustvarjalnosti.**
- **gibanju in sprostitvi.**

Šola bo šolsko delo in življenje v šoli organizirala tako, da bodo učenci prevzemali odgovornost za svoje vedenje in sprejemali omejitve, ki jih postavlja življenje v skupnosti.

Tematsko usmerjene vzgojne dejavnosti šole bodo organizirane v okvirih ur oddelčne skupnosti, dnevov dejavnosti, v času interesnih dejavnosti ali v okviru posebnih šolskih projektov, kot je določeno v Letnem delovnem načrtu šole.

Šola bo učence navajala na samostojno usvajanje znanja, na ustvarjalno reševanje težav in na postopno vrednotenje usvojenega lastnega znanja.

Aktivno se bodo vključevali v načrtovanje dela.

Šola bo vsaj enkrat na leto na svetu staršev obravnavala tipične vzgojne probleme v posameznih razredih in se skupaj s starši odločala za najprimernejše oblike dela, ki bi učencem pomagale probleme preseči in rešiti. Šola bo spodbujala vse oblike povezovanja, sodelovanja in vključevanja staršev v življenje in delo šole.

Šola bo vsako leto organizirala prireditve in oblike dela, na katerih bodo lahko starši in krajanji spoznavali delo ter dosežke šole in njenih učencev ter se posredno vključevali v nekatere dejavnosti šole, delavnice, razstave, izlete, tekmovanja, dneve dejavnosti ipd.

Vsakodnevna usmeritev šole bo namenjena večjemu nadzoru učiteljev na mestih, kjer je pojavnost nezaželenih oblik vedenja verjetnejša.

Vzgojno delovanje obsega posledice kršitev pravil šole. Uporablja se, kadar učenci niso pripravljeni sodelovati pri reševanju problemov in so bile predhodno izvedene vse druge vzgojne dejavnosti. Učencem pomagajo spoznavati njihove obveznosti do drugih ljudi in pomen pravil v družbeni skupnosti.

OD KRŠITVE ŠOLSKIH PRAVIL DO VZGOJNEGA OPOMINA

KDO REAGIRA?

- strokovni delavec šole, ki je dogodek opazil;
- prisotni učitelj (prisotni odrasli)

KDAJ REAGIRAM?

- takoj

KAKO REAGIRAM?

1. Prekinem nasilno dejanje:

- opozorim,
- izločim nasilne osebe,
- potolažim žrtev,
- pogovor in ukrepanje (mediacija, restitucija in drugi ukrepi)

2. Prekinem neprimerno vedenje

3. Kratka zabeležka razredniku:

- ob ponavljajočih se kršitvah redno dokumentiram ter obveščam starše in šolsko svetovalno službo,
- timsko se dogovorimo za nadaljnjo vzgojno spremljavo.

4. Vzgojno ukrepam:

- prvi vzgojni opomin;
priprava individualnega vzgojnega načrta za učenca,
- drugi vzgojni opomin,
obvestilo staršem o možnosti prešolanja učenca brez soglasja staršev,
- tretji vzgojni opomin,
- prešolanje.

2. SVETOVANJE IN USMERJANJE

Svetovanje in usmerjenje bo namenjeno učencem, posredno pa tudi njihovim staršem, pri reševanju njihovih lastnih problemov, ki so povezani z razvojem učenca, šolskim delom, z odnosi z vrstniki in odraslimi in z razvijanjem samopodobe in prevzemanjem odgovornosti.

Cilji svetovanja in usmerjanja učencev so, da se učenci učijo:

- oblikovati lastne cilje in načine samouresničevanja,
- učinkovito organizirati svoje šolsko in domače šolsko delo,
- spremljati svoje delo in uspešnost,
- razmišljati, presojeti in vrednotiti svoje vedenje in ravnanje drugih,
- prevzemati odgovornost za svoje ravnanje,
- vživeti v ravnanje drugih (empatija),
- razumeti razloge za neprimerno vedenje,
- konstruktivno reševati probleme in konflikte,
- ravnati in obvladovati stres, strah, čustveno napetost, frustracije, apatičnost,
- razviti pozitivno samopodobo,
- dosegati cilje, ki jih zastavi šola ipd.

Usmerjanje in svetovanje bo potekalo med urami oddelčne skupnosti, ob sprotne reševanju problema in v času izven urnika (pogovorne ure učiteljev, šolska svetovalna služba), za kar se bomo dogovarjali s starši sprotno za vsak primer posebej.

Svetovanje in usmerjanje bo potekalo v obliki pogovora med delavci šole in učenci. Svetovanje bo namenjeno reševanju težav v otrokovem šolskem funkcioniranju, reševanju odnosov z vrstniki in reševanju enkratnih ali občasnih kršitev šolskega reda.

O vsebini in ciljih svetovanja in usmerjanja za posameznega otroka se bodo dogovorili učitelji na konferenci oddelčnega učiteljskega zbora, s čimer bodo seznanjeni starši obravnavanega učenca.

Oblike pomoči:

- vzpostavljanje določenih socialnih povezav med učenci,
- vključevanje učenca v določene dejavnosti,
- uvajanje v določene funkcije in druge pomembne odgovornosti,
- nudenje različnih oblik zunanje pomoči,
- dogovori z učencem o občasnih individualnih programih,
- zagotavljanje varnosti itd.

V primerih, ko strokovni delavec presodi, da otrok potrebuje dlje časa za trajajoče spremljanje, usmerjanje in svetovanje v okviru šole, se s starši dogovori za čas, v katerem bo ta proces potekal.

V primerih, ko strokovni delavec presodi, da se pri učencu pojavljajo težave in oblike vedenja, ki jih šolska obravnava ne more omiliti, izboljšati ali odpraviti, bomo staršem predlagali psiho-socialno pomoč v zunanjih ustanovah.

3. MEDIACIJA

Mediacija je način mirnega in dogovorjenega reševanja konfliktov. Mediacija je postopek, v katerem se posameznika, ki sta v sporu, ob pomoči tretje osebe (vrstnika, razrednika, učitelja, svetovalnega delavca) pogovorita in ugotovita, zakaj se je med njima pojavil spor. Po tem izmenjata stališča, ideje, težave,

strahove in druga čustva ter poskušata najti rešitev, ki bo sprejemljiva za oba. V mediaciji oba prevzameta odgovornost za razrešitev spora. Mediacija jima omogoča ponovno vzpostavitev odnosa medsebojnega zaupanja in spoštovanja. Nepristranski mediator ne svetuje, ne sodi in ne sprejema nikakršnih odločitev.

4. RESTITUCIJA

Restitucija je oblika vzgojnega ukrepanja, ki omogoča učencu, ki je s svojim ravnanjem povzročil materialno ali moralno škodo drugemu, skupini ali šoli, da to popravi. Učenec se v postopku restitucije sooči s posledicami svojega ravnanja, sprejme odgovornost za takšno ravnanje in poišče načine, s katerimi svojo napako popravi oziroma se z oškodovancem dogovori za načine poravnave. V nasprotju s kaznovanjem poudarja pozitivno reševanje problemov.

Poravnava je smiselno povezana s povzročeno psihološko, socialno ali materialno škodo, zahteva odločitev in napor tistega, ki je škodo povzročil, spodbuja pozitivno vedenje, ne obrambnih vedenj, kot sta kritika in kazen, ter poudarja vrednote.

Oškodovanec obliko poravnave sprejme kot primerno nadomestilo povzročene škode. Ni kaznovalca, učenec ustvarjalno rešuje problem.

Ukrepi v postopku restitucije

V postopku restitucije ukrepi niso vnaprej določeni, potrebno jih je smiselno povezati s povzročeno psihološko, socialno ali materialno škodo.

Povzročitelj škode se mora potruditi, da poišče rešitev, ki jo oškodovanec sprejme kot primerno nadomestilo povzročene škode.

Strokovni delavci predvsem spodbujajo, usmerjajo in spremljajo proces restitucije. Ta je končan, ko oškodovanec potrdi, da je zadovoljen s poravnavo in ko povzročitelj tako na čustvenem in miselnem nivoju sprejme svoje ravnanje, kot nekaj, kar je dolžan storiti, če prej z nepremišljenim ravnanjem povzroči kakršnokoli škodo.

3. OBLIKE SODELOVANJA S STARŠI

Dolžnost staršev je, da se seznanijo s pravili šolskega reda in vzgojnim načrtom. Skrbijo za ustrezen nadzor otrok pred in po izvajanju šolskih dejavnosti. Jasno pokažejo in povedo svojim otrokom, da se strinjajo s pravili šolskega red in vzgojnim načrtom šole ter nasprotujejo njihovim kršitvam.

Delavci šole, učenci in starši oziroma skrbniki razvijajo vzajemno-sodelovalni odnos na vzgojnem področju. Vzajemno sodelujejo pri oblikovanju življenja in dela šole, različnih vzgojno-izobraževalnih dejavnostih, oblikovanju vzgojnega koncepta šole, oblikovanju akcij za izvajanje preventivnih vzgojnih dejavnosti, svetovanju in usmerjanju, povrnitvah škod (npr.: restitucija).

Starši se vključujejo v reševanje problemov, ki jih imajo njihovi otroci ali skupina otrok, kadar kršijo pravila šolskega reda.

V reševanje problemov se lahko vključujejo zunanje institucije: centri za socialno delo, svetovalni centri in ostale pristojne institucije.

Poleg običajnih oblik sodelovanja, kot so roditeljski sestanki in govorilne ure, bomo spodbujali tudi manj formalne oblike komunikacije šole s starši in sicer preko skupnih aktivnosti (pohodi, Zrdava šola, jesenska in spomladanska tržnica, sodelovanje pri samoevalvaciji šole in vrtca, ...).

V primerih, ko strokovni delavec presodi, da je potreben daljši in poglobljen pogovor o otrokovem vedenju ali težavah v šoli, starše povabimo na pogovor v šolo. Na pogovor lahko povabimo tudi drugega strokovnega delavca šole. V primerih, ko šola ne more zagotoviti sodelovanja staršev ali oceni, da gre pri posameznih otrocih za zanemarjanje, poišče pomoč oz. sodeluje z drugimi institucijami, ki nudijo psihosocialno pomoč.

Šola starše telefonsko obvešča o dogodkih, ki zadevajo poškodbo njihovega otroka ali če je otrok napravil težjo kršitev šolskega reda.

4. POHVALE, PRIZNANJA in NAGRADE

Učenci ali skupine učencev lahko za uspešno in prizadevno delo v šoli prejmejo pohvale, priznanja in nagrade. Pohvale, priznanja in nagrade učencem ali skupinam učencev predlagajo:

- oddelčne skupnosti ali skupnost učencev šole,
- razrednik,
- drugi strokovni delavci šole,
- mentorji dejavnosti,
- ravnatelj.

Predlagatelj svoj predlog predstavi učiteljskemu zboru. O podelitvi pisnih pohval, priznanj ter nagrad odloča učiteljski zbor. O podelitvi ustnih pohval odločata razrednik oz. mentor dejavnosti.

Pohvale so lahko ustne ali pisne.

Ustne pohvale: kadar se učenec ali več učencev izkaže s prizadevnostjo pri enkratni ali kratkotrajni aktivnosti, so lahko ustno pohvaljeni.

Pisne pohvale se podeljujejo za:

- prizadevnost ter doseganje vidnih rezultatov pri pouku, interesnih dejavnostih in drugih dejavnostih šole, torej pozitiven zgled v oddelku,
- bistveno izboljšanje učnega uspeh,
- prizadevnost ter doseganje vidnih rezultatov pri različnih dejavnostih izven pouka,
- posebej prizadevno in učinkovito delo v oddelčni skupnosti ali šolski skupnosti,
- spoštljiv odnos do odraslih in nudenje pomoči tistim, ki jo potrebujejo,
- iz drugih razlogov, ki jih ravnatelj oz. učiteljski zbor šole ali razrednik in mentorji ocenijo kot primerne za razlog ustne ali pisne pohvale.

Priznanja se podeljujejo za:

- večletno prizadevnost in doseganje vidnih rezultatov pri šolskem in izvenšolskem delu,
- doseganje vidnih rezultatov na raznih tekmovanjih in srečanjih, ki so organizirana za območje občine, regije in celotne države,
- večletno prizadevno sodelovanje in doseganje rezultatov pri raznih interesnih dejavnostih,
- doseganje vidnih rezultatov na športnih področjih, kjer učenci predstavljajo šolo,
- večletno prizadevno delo v oddelčni skupnosti, šolski skupnosti in šolskem parlamentu,
- ob drugih razlogih, ki jih ravnatelj oz. učiteljski zbor šole ali razrednik in mentorji ocenijo kot primerne za razlog podelitve priznanja.

Nagrade :

- se podeljujejo učencem v obliki knjižnih nagrad ali pripomočkov, ki jih učenec lahko uporablja pri pouku ali drugih dejavnostih,
- nagrado lahko dobi posameznik, skupina učencev ali oddelčna skupnost.

5. VZGOJNI UKREPI

Vzgojni ukrepi so posledica kršitev pravil šolskega reda in hišnega reda. So strokovne odločitve, da se ukrep izvede. Odločitev je lahko individualna (učitelj) ali skupinska (na konferenci).

Izvajanje vzgojnih ukrepov je povezano z nudenjem podpore in vodenjem učenca, iskanjem možnosti in priložnosti za spremembo neustreznega vedenja. Pri tem sodelujejo učenec, starši in strokovni delavci šole, ki skupaj oblikujejo predloge za rešitev.

Vzgojni ukrepi (postopki) so usmerjeni pedagoško strokovni postopki, ki se uporabijo pri ponavljajočih se, pogostejših – lažjih kršitvah in obsežnejših – težjih kršitvah pravil šolskega reda ali hišnega reda. Uporabljajo se v primerih, ko učenec kljub predhodni vzgojni pomoči, ne korigira svojega vedenja, noče sodelovati ali pa zaradi različnih razlogov tega ni sposoben.

LAŽJE KRŠITVE

- ne spoštujem pravic drugih učencev in delavcev šole in nimam spoštljivega in strpnega odnosa do individualnosti, človeškega dostojanstva, etnične pripadnosti, veroizpovedi, rase in spola;
- pouka in drugih vzgojno-izobraževalnih dejavnosti ne obiskujem redno in točno;
- ne izpolnjujem svoje učne in drugih šolskih obveznosti;
- oviram in motim delo učencev in delavcev šole;
- v šoli in izven nje ne skrbim za lastno zdravje in varnost ter ogrožam zdravje in varnost ter osebne integritete drugih učencev in delavcev šole;
- ne spoštujem in ne upoštevam pravil šolskega oziroma hišnega reda;
- ne ravnam odgovorno in ne varujem premoženja šole in lastnine učencev ter delavcev šole;
- se ne vedem spoštljivo do drugih;
- ne sodelujem pri dogovorjenih oblikah dežurstva učencev.

HUJŠE KRŠITVE

- ponavljajoče istovrstne kršitve, za katere so že bili izrečeni vzgojni ukrepi,
- občasni neopravičeni izostanki oziroma strnjeni neopravičeni izostanki, v obsegu 6 ur,
- uporaba pirotehničnih sredstev v šoli, na zunanjih površinah šole ali na šolskih ekskurzijah,
- izsiljevanje drugih učencev ali delavcev šole,
- namerno poškodovanje in uničevanje šolske opreme, zgradbe ter stvari in opreme drugih učencev, delavcev ali obiskovalcev šole,
- kraja lastnine šole, drugih učencev, delavcev ali obiskovalcev šole,
- popraviljanje in vpisovanje ocen v šolsko dokumentacijo,
- uničevanje uradnih dokumentov ter ponarejanje podatkov in podpisov v uradnih dokumentih in listinah, ki jih izdaja šola,
- grob verbalni napad na učenca, učitelja, delavca šole ali drugo osebo,
- fizični napad na učenca, učitelja, delavca šole ali drugo osebo,

- prinašanje nevarnih predmetov (noži, britvice itd.) v šolo in drugačno ogrožanje življenja in zdravja učencev in delavcev šole,
- kajenje ter prinašanje, posedovanje, ponujanje, prodajanje ali uživanje alkohola, drog ter drugih psihoaktivnih sredstev in napeljevanje sošolcev k takemu dejanju v času pouka, na dnevih dejavnosti in drugih organiziranih oblikah vzgojno-izobraževalne dejavnosti, ki so opredeljene v Letnem delovnem načrtu šole,
- prihod oziroma prisotnost pod vplivom alkohola, drog in drugih psihoaktivnih sredstev v času pouka, na dnevih dejavnosti in drugih organiziranih oblikah vzgojno-izobraževalnih dejavnosti, ki so opredeljene v Letnem delovnem načrtu šole,
- spolno nadlegovanje učencev ali delavcev šole.

Vzgojni ukrepi torej posredno pomagajo učencu spremeniti svoje vedenje. Vzgojni ukrep se oblikuje kot:

- ustna zahteva učečega učitelja,
- sklep katerega od organov šole (učitelj, razrednik, učiteljski zbor, ravnatelj),
- dogovor šole in staršev o določenem skupnem ravnanju,
- obveza učenca o določenem ravnanju ipd.

Vzgojni ukrepi se dokumentirajo kot:

- zaznamki v mapi vzgojnih ukrepov učitelja ali razrednika,
- zapisi določenih služb oz. organov ali pa
- zapisniški sklepi učiteljske konference.

VZGOJNI POSTOPKI

Šola bo izvajala naslednje vzgojne ukrepe:

OMEJITEV NEKATERIH PRAVIC UČENCU – Učencu se omeji nekatere pravice, če krši šolska pravila. Učencu se lahko ukine pridobljeni status ali ugodnosti, ki jih šola nudi učencem. Učencu se začasno – do poprave vedenja – odvzame status športnika. Učencu se prepove obiskati šolski ples. Učencu se prepove odhod v šolo v naravi. Učenec se ne udeleži šolskih ekskurzij, končnih ali drugih izletov.

POVEČAN NADZOR – Nad učencem se poveča nadzor v času, ko je v šoli, a ne pri pouku, ko učenec čaka na drugo dejavnost po urniku ali na šolski prevoz. Nadzor je potreben, če učenec pogosto krši hišni red in pravila šolskega reda in bi lahko med čakanjem izpeljal neprimerno dejanje ali povzročil škodo.

ZADRŽANJE NA POGOVORU PO POUKU – V zvezi z reševanjem problemov, ki jih učenec povzroča med poukom, ga lahko učitelj zadrži po pouku na pogovoru.

NADOMESTNI VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI PROCES – Navedeno organizira šola za učenca, ko se proces odvija zunaj šole. V primerih izvajanja pedagoškega procesa izven šole lahko šola za učence, ki z neupoštevanjem navodil lahko povzročijo ogrožanje svoje in varnosti drugih, poskrbi za nadomestni vzgojno-izobraževalni proces v šoli.

OPRAVLJANJE NEOPRAVLJENIH OBVEZNOSTI IZVEN POUKA – Učitelj v soglasju s starši zadrži učenca po pouku z namenom, da učenec opravi neopranjeno nalogo.

REDNI, VSAKODNEVNI IN VNAPREJ DOLOČENI STIKI S STROKOVNIM DELAVCEM – (razrednik, svetovalni delavec, učitelj) za pogovor o dogajanju in doživljanju v šoli.

POGOVOR Z UČENCEM V IZVENŠOLSKEM ČASU, LAHKO S STARŠI – Strokovni delavec se v izven šolskem času sestane z učencem na pogovoru, na katerega lahko povabi tudi starše.

TEDENSKI ALI VSAKODNEVNI SESTANKI S STARŠI IN POROČANJE O UČENČEVEN VEDENJU V ŠOLI – Sestanki se izvedejo po pouku.

PREPOVED PRIBLIŽEVANJA DOLOČENEMU UČENCU – Učenec ima lahko tudi prepoved približevanja določenemu učencu, seveda v okvirih, ki jih določa nujnost zadrževanje v istih prostorih.

ODSTRANITEV UČENCA OD POUKA – Odstranitev je možna, kadar učenec s svojim vedenjem onemogoča normalno izvedbo pouka kljub predhodnim pogovorom, dogovorom in opozorilom. Cilj odstranitve je vzdrževanje jasno postavljenih meja in sprejemljivega vedenja, omogočanje resnega sodelovanja učenca in učitelja pri reševanju problema, omogočanje nemotenega učenja drugih učencev v oddelku ali učni skupini. Učenec v času odstranitve opravlja delo pod nadzorom strokovnega delavca, ki ga določi ravnatelj. V primeru odstranitve učenca od pouka mora učitelj z njim opraviti pogovor še isti dan. Skupaj analizirata nastali položaj in se dogovorita o nadaljnjem sodelovanju. V času odstranitve lahko pogovor z učencem opravi pogovor učitelj, ki ima prosto uro ali drug strokovni delavec.

ZAČASEN ODVZEM NAPRAV ALI PREDMETOV, S KATERIMI UČENEC OGROŽA VARNOST ALI ONEMOGOČA NEMOTENO IZVEDBO POUKA – O takem odvzemu strokovni delavec, ki je predmet odvzel, še isti dan obvesti starše učenca, ki odvzeti predmet v šoli tudi prevzamejo.

POGOSTEJŠI PRIHODI STARŠEV V ŠOLO – Na pogovor z učencem in strokovnim delavcem o dogajanju in doživljanju v šoli.

Učencu in njegovim staršem pojasnimo razloge za takšno odločitev, obliko in trajanje ukrepa in načine, s katerimi bomo preverili, ali je ukrep učinkoval.

6. VZGOJNI OPOMINI

Učencu se lahko v skladu z zakonom izreče vzgojni opomin, kadar krši dolžnosti in odgovornosti, določene z zakonom, drugimi predpisi, akti šole, in ko vzgojne dejavnosti oziroma vzgojni ukrepi ob predhodnih kršitvah niso dosegli namena.

Vzgojni opomin

Vzgojni opomin šola izreče v skladu z 2. členom Pravilnika o vzgojnih opominih v osnovni šoli (UL RS, št.76/2008) za kršitve hišnega reda, pravil šolskega reda in drugih aktov šole, ki so bile storjene v času pouka, dnevih dejavnosti in drugih organiziranih oblikah vzgojno-izobraževalne dejavnosti ter drugih dejavnosti, ki so opredeljene v Letnem delovnem načrtu, potem ko vzgojne dejavnosti oziroma vzgojni ukrepi, določeni z vzgojnim načrtom in pravili šolskega reda, niso dosegli namena.

V posameznem šolskem letu lahko učencu v skladu s 4. členom Pravilnika izreče učiteljski zbor vzgojni opomin največ trikrat v posameznem šolskem letu.

Vzgojni opomini so prvi opomin, drugi opomin in tretji opomin.

Če je bil učencu izrečen drugi vzgojni opomin v šolskem letu, mora šola obvestiti starše o tem, da lahko učenca po izrečenem tretjem vzgojnem opominu prešola na drugo šolo v skladu s 25. členom Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o OŠ (UL RS, št. 102/2007) brez soglasja staršev, če:

- učenec po treh vzgojnih opominih v istem šolskem letu in kljub izvajanju individualiziranega vzgojnega načrta onemogoča nemoteno izvajanje pouka ali drugih dejavnosti, ki jih organizira šola.

Individualizirani vzgojni načrt

Razrednik za učenca, ki mu je bil izrečen vzgojni opomin, najkasneje v desetih delovnih dneh od izrečenega opomina pripravi individualizirani vzgojni načrt, v katerem opredeli konkretne vzgojne dejavnosti, postopke in vzgojne ukrepe, ki jih bo šola izvajala. Pri pripravi individualiziranega vzgojnega načrta lahko sodelujejo tudi starši učenca.

Razrednik spremlja izvajanje individualiziranega vzgojnega načrta.

Prešolanje v drugo šolo

V skrajnem primeru je posledica treh izrečenih vzgojnih opominov premestitev učenca v drugo šolo brez soglasja staršev. Odločitev o tem mora biti podprta s strokovnimi mnenji sodelujočih institucij.

Če se učenca prešola brez soglasja staršev, si šola pred odločitvijo o prešolanju učenca na drugo šolo pridobi mnenje:

- centra za socialno delo
- soglasje šole, v katero bo učenec prešolan,
- glede na okoliščine pa tudi mnenje drugih inštitucij.

Za učenca, ki se prešola na drugo šolo, individualizirani vzgojni načrt pripravi ta šola.

Z vključitvijo mora soglašati šola, v katero se učenec vključuje. Šola staršem vroči odločbo o prešolanju, v kateri navede tudi ime druge šole ter datum vključitve v to šolo.

Učence s posebnimi potrebami iz prvega odstavka 12. člena Zakona o osnovni šoli je mogoče vključiti v drugo osnovno šolo na podlagi odločbe o usmeritvi.

7. URESNIČEVANJE IN SPREMLJANJE VZGOJNEGA NAČRTA

Vzgojni načrt Osnovne šole Košana je temeljni dokument za delo na vzgojnem področju. Z njegovo realizacijo bomo uresničevali cilje iz 2. člena Zakona o osnovni šoli.

Naloge se bodo med letom tudi dopolnjevale s sklepi strokovnih organov šole, okrožnicami in navodili Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport, Zavoda za šolstvo in šport Republike Slovenije ter s sklepi ustanovitelja.

Za realizacijo vzgojnega načrta so odgovorni vsi delavci šole.

Nosilci posameznih zadolžitev:

- SVET ŠOLE: Sprejme vzgojni načrt in poročilo o samoevalvaciji šole;
- UČITELJSKI ZBOR: opravlja vzgojno-izobraževalni proces, oblikuje analize in smernice za nadaljnje delo;
- RAZREDNIKI: so odgovorni za vzgojno in ostalo delo v svojem oddelku;
- STARŠI: sodelujejo pri pripravi in oblikovanju vzgojnega načrta in soustvarjanju šolske klime;
- RAVNATELJ: uresničuje, spremlja, zagotavlja in ugotavlja kakovost s samoevalvacijo.

Vzgojni načrt je bil ponovno revitaliziran in potrjen na:

- na rednem sestanku učiteljskega zbora **dne 9. 10. 2017.**
- na 2. seji sveta staršev dne **23. 11. 2017.**
- preko 4. korespondenčne Seje sveta zavoda, dne **24. 11. 2017.**

Neva Brce,
ravnateljica Osnovne šole Košana